

КУЛЛАНУЧЫ ХӘБЭРЛӘРЕ

КИБЕТТӘ ФОТОГА ТӨШЕРҮНЕ ТЫЮ
ЗАКОНГА КАРШЫ КИЛМИМЕ?

«Дус кызым туйга чакырды һәм, әлбәттә инде, минем алга нәрсә кияргә дигән сорау килеп басты. Кыйммәтле бутика барып, үземә шундый тантаналы вакыйгага туры килә торган күлмәк сайларга булдым. Нәтижәдә, ике күпшә күлмәк таптым, әмма кайсына тукталырга да белмәдем. Шунлыктан аларның икесен дә фотога төшереп, кайсын сайлап алырга икәнлеген турында үз киңәшен бирсен өчен, фотоларны дуэтыма жиберергә карар кылдым. Әмма шулвакыт яныма сатучы килеп басты һәм ишек янындагы игъланга (анда «Фото – һәм видеого төшерү тыела!» дип язылган иде) күрсәтеп, моны эшләргә ярамый, дип белдерде. Мондый игълан законга каршы килмиме?

Ирина К.»

Товар турындагы мәгълүмат, шул исәптән аның бәяләре күрсәткече дә, закон нигезендә алардан файдалану чикләнгән дәүләт һәм коммерция сере түгел. Шулай булгач, кибеттә сатыла торган товар турындагы мәгълүматлар бөтен кешегә дә ачык. Алардан, гамәлдәге закон нигезендә, үз ихтияры буенча теләсә кем файдалана ала.

Шуны истә тотарга кирәк: мәгълүматларны ачу бурычы яки алардан файдалануны чикләүгә юл куймау башка федераль законнар белән билгеләнгән икән, алар коммерция сере була алмый. Шул рәвешле, фото – һәм видеого төшерүне тыю да гамәлдәге законнарда туры килми.

РФ Конституциясенә 29нчы маддәсендә һәр гражданның «мәгълүматны теләсә нинди законлы юл белән эзләү, алу, тапшыру, житештерү һәм тапшыруга» хокукы күрсәтелгән. Моннан тыш, 2006 елның 27 июнендә кабул ителгән 149нчы федераль законның («Мәгълүмат, мәгълүмати технологияләр һәм мәгълүматны саклау турында») 7нче маддәсендә «бөтен кешегә дә ачык мәгълүмат» дигән төшенчә бар. Аңа файдалану чикләнгән бөтен кешегә дә билгеле һәм башка төрле мәгълүматлар керә.

ЧАЯН
chayan-journal.ru Реклама 16+

ЮМОР БИТЕ

– Мәгариф министрлары имтиханнарны 4 сыйныфтан ук кертергә төхкәдим итә...

– Нишләп 4тән генә??? Әйдәгез, беренче сыйныфка кергәндә үк имтихан тапшырсыннар! Бирә алмасаң – бетте-китте, бар, әнә, эшкә кер!

– Жәйгә бер аз акча жыярга теләгән идем.
– Нишләп, әллә хәзер жәй дә түләүлеме?

Мин урамда шаурма сатып алмыйм. Өйдә үзем ясыям. Чын шаурма кебек килеп чыга: бер-ике тапкыр агуландым да хәтта.

Хатын-кыз кызыктыргыч кредит кебек: уңайлы шартлар, матур реклама, документлардан да паcпорт кына житә, тик аннан соң гомерәң буге бурычлы булып яшисен.

Николай Воронцов расеме

– Доктор миндә башка авыру табыгыз әле! Моньсына акчам житми.

Акулалар кешеләргә сирәгрәк һөжүм итә башлаган... Кешеләр тәмле түгел... Силикон да ботокс!

– Сөз нишләп табиб булырга карар кылдыгыз?
– Сайлау мөмкинлегенә зур түгел иде, мин бит медицина институтын тәмамладым...

Ә бит элек интернет, социаль челтәрләр булмаганда синең дивана икәнәңне өйдәгеләр генә белә иде.

– Салам, нәрсәләре эшләп йорисен?
– Мин – акционер.
– Акцияләре сатып аласыңмы?
– Юк, акцияләре булганда сатып алам.

Күп кенә сәясәтчеләр һәм эшкуарларның гомердә дә туздырып бетерә алмасын акча жыйганын күргәч, үлгәч төрмәш дөвәм итәчөгәнә шикләнми башлайсың.

СОРАУ-ҖАВАП

Намаз вакытында
көлеп жиберсәң
тәһарәт бозыламы?

Татарстан мөселманнары Диния нәзарәте рәисе, мөфти Камил хәзрәт СӘМИГУЛЛИН җавап бирә.

ҖАВАП: Әлеге сорауга җавап биргәнче, «көлү» төшенчәсе белән бәйлә кайбер күренешләргә ачыклык кертергә кирәк.

Көлүне, намазга йогынты ясау күзлегеннән караганда, шартлы рәвештә өч төргә бүлүгә мөмкин.

Яңында утырган күрешен ишетерлек дәрәжәдә кычкырып көлү. Көлү тавышы яңында утырган күрешенә ишетелми, көлгәнәңне бары үзгә генә тоясың. Йөз, ирен, күзгә торышы үзгәрү, әмма, асылда, бу көлү түгел. Әлеге күренеш елмай дип атала, бу очракта бернинди дә тавыш чыкмый.

Хәнәфи мәзһәбе галимнәре намазда кычкырып көлү намазны да, тәһарәтне дә боза дигән бердәм фикердә тора. Намаз үтәлгән булып саналсын өчен, яңадан тәһарәт алырга һәм көлү сәбәплә бозылган намазны кабаттан укырга кирәк.

Көлүгә икенче категориясе бары намазны гына боза, тәһарәт бозылмый.

Намаз укыганда елмай намазны да, тәһарәтне дә бозмый.

Хәнәфи мәзһәбе галимнәренә хаклы булуын раслаучы хәдисне китерик. Жәбир бин Абдиллядан тапшырылган: «Кем дә булса намазда көлсә, намазын кабаттан укысын, әмма тәһарәтне кабат алуга ихтыяж юк» (Сахих Бохари, Китабул вуду, 1/46(1)).

Хәдистә телгә алынган «көлү» сүзе гомуми мәгънәгә ия һәм ул нинди дә булса сыйфат белән бирелмәгән. Димәк, бу хәдистә яңында

утырган кеше ишетерлек дәрәжәдә кычкырып көлү әйтелгән дип аңларга кирәкми.

Шулай ук Ибн Хумам «Фәтхул Кадир» китабында болай дигән: «Кычкырып көлүнең намазны да, тәһарәтне да бозуы хакында хәбәр итүче хәдисләр Пәйгамбәрдән берөзлексез иснад (тапшыручылар чылбыры) белән дә, мөрсәл (табиғый белән Пәйгамбәр арасындагы сәхабәне телгә алмыйча) чылбыры ярдәмендә дә килә. Хәдис фәне белән шөгильләнүче галимнәр мөрсәл чылбыры белән Пәйгамбәрдән тапшырылган хәдис ышанычлы тапшыручыдан килсә, аны дөрес дип саныйлар. Әлеге темага мөрсәл хәдисне Абел Алия, Хәсән Басри һәм Ибраһим ән-Нахаи тапшыра».

Зәйд бин Халидтән тапшырыла, ул болай дигән: «Бервакыт Пәйгамбәр үзенең сәхабәләре белән намаз укыган һәм шул вакытта бер сукуыр кеше кога төшеп киткән, бу күренештән берничә сәхабә көлгән. Пәйгамбәр намазны төгәлләгәч, борылган һәм аларга айткән: кайсыгыз да булса көлгән булса, тәһарәтне яңартсын һәм намазын кабаттан укысын» («Сүнән Даракутни», 623(6)).

Хәдистән аңлашылганча, Пәйгамбәр аларны ишеткән, димәк, көлү тавышы ишетелгән. Һәм бу хәдисне бары шул мәгънәдә аңларга кирәк. Ә Жәбир бин Абдиллядан тапшырылган хәдис аны бары тулыландыру гына булып тора.

Нәтижә ясап Имам Мөхәммәд ибн Әл-Хәсән Әш-Шәйбаниның сүзләрен китерәсе килә: «Әгәр дә хәдисләр булмаса, кыяс (аналогия буенча фикер йөртү) нигезендә, барысы да мәлики мәзһәбе галимнәре айткәнчә булып иде (ягъни кеше намаз укыганда көлсә тәһарәт бозылмас иде). Әмма кыяс мөмкин түгел, чөнки Пәйгамбәрдән килгән хәдисләр бар, һәм моңа охшаш барлык очракларда да (аерым алынган темага хәдис булганда), без бары хәдистә әйтелгәнне генә эшләргә тиешбез» (Имам Мөхәммәд, «Әл Хужа», 1/204(7)).

ТР мөселманнары
Диния нәзарәте матбугат хезмәте

ЭРЕМЧЕКЛЕ
«СИННАБОН»

«Синнабон» – рулет кебек ясалган йомшак күмәч. Аңа төрле эчлек салып пешерергә була. Эченә – эремчек, өстенә каймак-кы крем салынган «синнабон» рецепты төхкәдим итәбез.

Гөлүзә ВАСИЛОВА

Камыр ясау өчен кирәк: 350 грамм он, 5 грамм коры чүпрә, 100 грамм сөт, 50 грамм шикәр комы, 50 грамм маргарин (яки атланмай, үсәлек мае), 70 грамм каймак, 3,5 грамм тоз.

Эчлек өчен кирәк: 500 грамм эремчек, 1 йомырка, 100 грамм шикәр комы.

Крем өчен кирәк: 200 грамм кибет каймагы, 1-2 аш кашыгы шикәр комы.

Камыр басарга һәм жылыга кабартырга куярга. Күтәрелгәч, баскалап янә кабартырга. Аннары камыр жәяргә һәм өстенә эремчекле

Г.Василова фотосы

эчлекне ягарга, рулет итеп төрергә.

Рулетны кисәкләргә кисеп чыгарга һәм әлеге кисәкләрне майланган табага ара калдырып тезергә. Табада бер-берсенә кушылганчы кабартырга. Аннары мичкә куярга.

Күмәчләр пешеп житеп әле кайнар чагында өстенә мул итеп крем агызырга. Кремга бер йомырка да өстәргә мөмкин. Ул вакытта «синнабон»нарны сүндерелгән, әмма кайнар мичтә 10 минутка якын тотарга кирәк.

АТНА ВАКЫЙГАЛАРЫ

Газета «ТАТМЕДИА» АЖ филиалы «Татар – информ» мәгълүмат агентлыгында әзерләнде.

Генераль директор – Шамиль Мөхәммәт улы Садыйков.
Баш редактор – Рәмис Нурмөхәммәт улы Латыпов.
Жаваплы редактор – Лилия Гәделшина.
Дизайн – верстка – Светлана Щелова.
Корректор – Раис Габдуллин.

Тел.: (843) 222-09-83 (1304; 1414)
Редакция һәм нәшир адресы:
420066, Казан ш., Декабристлар ур., 2нче йорт.
Эл. адрес: info@tatar-inform.tatar
Реклама хезмәте телефоны: (843) 570-31-07

Газета Элемтә, мәгълүмати технологияләр һәм гаммави коммуникацияләр өлкәсендә Федераль күзәтчек хезмәтенә (РОСКОМНАДЗОР) Татарстан Республикасы буенча идарәсендә 2014 елның 9 гыйнварында теркәлдә.
Теркалу таныклыгы: ПИ №ТУ16-01140
Басмага биру вакыты: 19 февраль 2020,
график буенча – 24.00, гамалда – 24.00

Гамалга куучы – «ТАТМЕДИА» АЖ

Нәшир адресы:
420097, Казан ш., Академия ур., 2

Басылу урыны:
«ТАТМЕДИА» АЖ филиалы
«Идел – Пресс» полиграфия –
нәширят комплексы,
Казан ш., Декабристлар ур., 2
Тираж – 46 120 экз.

Гомуми тираж: 67 726 экз.

Редакция фикере автор фикере белән туры килмәскә мөмкин. Кулъязмалар рецензияләни һәм кире кайтарылмый.
Реклама игъланнарының дәрәслеге өчен реклама бирүче жаваллы.

© Язмаларны күчереп бастыру фәкәт редакция рөхсәте белән генә башкарылырга тиеш. Газета атна саен чыга. Бәясә ирелке.

«Татмедиа» республика матбугат һәм массакүләм коммуникацияләр агентлыгы ярдәме белән чыгарыла

16+